

En annan möjlighet till särskilt stöd – reglering av kommunala resursskolor, SOU 2020:42

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad remiss.

Inledande kommentar till delbetänkandet

Det är utmärkt att utredningen tar ett helhetsgrepp om pedagogiska stödinsatser i skolan. Förbundet delar uppfattningen att regelverket kring möjligheten att få undervisning i särskild undervisningsgrupp är bra, att problemen istället är andra. Delbetänkandet går inte in i kompetensfrågorna, de nyligen genomförda regelförändringarna om extra anpassningar och särskilt stöd, liksom inte heller resursfrågorna generellt. Dessa tre frågor, med stort förklaringsvärde när det gäller brister kring pedagogiska stödinsatser, måste hanteras grundligt i slutbetänkandet.

Förbundet ser positivt på de förslag som lämnas i delbetänkandet gällande kommunala resursskolor, undantagsregler i särskolan, samt slutsatserna om regelverket kring särskild undervisningsgrupp. Dock bör en del av förslagen följas med villkor i syfte att stärka kvaliteten i stödundervisningen på lång sikt.

Lärarnas Riksförbund tillstyrker följande

- Att regelverket kring möjligheten att placera elever i särskild undervisningsgrupp behålls oförändrat. Det kan dock behöva kompletteras så att lärares rekommendationer får större tyngd, se nedan under förbundets förslag.
- att det införs en bestämmelse i skollagen som anger att en kommun, i likhet med en friskola, får begränsa utbildningen vid vissa skolenheter till elever i behov av särskilt stöd, så kallad kommunal resursskola.
- att Skolverket får i uppdrag att i samverkan med SPSM ta fram riktlinjer gällande tilläggsbelopp.
- att undantaget i övergångsbestämmelserna om krav på specifik behörighet (utöver lärarlegitimation) för att få bedriva undervisning i grundsärskolan, gymnasiesärskolan, särskild utbildning för vuxna och specialsolan, för personer anställda före 2011, bör förlängas, men som längst till utgången av

år 2026. Förbundet villkorar detta tillstyrkande med att ett krav på huvudmän att upprätta en plan bör införas redan 2021 om hur kompetensförsörjningen ska lösas med sikte på 2026. Planen skall innehålla delmål för 2024, ifall specifik behörighet inte nåtts.

Lärarnas Riksförbund avstyrker följande

- att det ovan nämnda undantaget för undervisning och betyg i särskoleformerna även ska omfatta krav på lärarlegitimation.

Lärarnas Riksförbund föreslår följande för utredningens fortsatta arbete

- att utredningen inför slutbetänkandet analyserar och överväger möjligheten att ge lärare förskrivningsrätt när det gäller specialpedagogiska insatser, dvs att lärare tillsammans med speciallärare får rätt att avgöra om en elev är i behov av särskilt stöd i mindre omfattning, vilka åtgärder som behöver vidtas och att detta skall genomföras som ett beslut.
- att, med det ovan beskrivna, överväga om specialpedagogiskt stöd ges enligt en bestämd trappstegsmodell. Den består av extra anpassningar som läraren ger i undervisningssituationen, en förskrivningsrätt för lärare om specialpedagogiskt stöd i mindre omfattning, och slutligen, särskilt stöd beslutat av rektor. När det gäller det andra trappsteget innebär det att en undervisande lärare kan ordinera exempelvis fem undervisningstimmar med en speciallärare för en elev som behöver stöd i matematik eller läsning. Detta ska avgöras på lärarnivå, men resurser måste ställas till förfogande. Det sista steget i trappan innebär däremot utredning om särskilt stöd, precis som idag.
- att offentlighetsprincipen ska gälla fullt ut för alla huvudmän inom den skattefinansierade utbildningssektorn. I annat fall blir det omöjligt att genomföra uppföljning och utvärdering av utbildningssektorn, vilket får mycket allvarliga konsekvenser.

Stockholm 9 november 2020

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Förbundsordförande

Olof Lundborg
Senior utredare